

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Jagiellońska 3. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9—3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Janska 1, Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 3 zł., z odbiorem w administracji 2 zł. 50 gr. Zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redakc., komunikaty—20 gr. za mm. jednosł., ogłoszenia mieszkalniowe—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagranicę 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Na szlaku Kawalerów Mieczowych

(Od naszego specjalnego korespondenta).

Ryga, we wrześniu 1932 r.

Wpływy niemieckie datują się w Lotwie od bardzo dawna i sięgają w jej życie, zarówno państwowe, jak i społeczno-kulturalne, bardzo głęboko. To też nie dziwnego, że ostatnio—zwłaszcza po wykryciu nielegalnej organizacji hitlerowskiej w Rydze — zaniepokojona opinia publiczna za czła bacznie obserwować gorączkowy rozwój wypadków w Niemczech, reagując bardziej zdecydowanie na wpływ i odbicie tych wypadków w życiu państwowym Lotwy. Okazało się, że hasło panowania nad całym światem idei reprezentowanych przez Niemcy Hitlera znalazło w Lotwie licznych zwolenników i realizatorów.

Deutschland, Deutschland über Alles — w myśl życzeń Hitlera — ma rozbrzmiewać i w starej Rydze, będącej ogniskiem siedemset zgróh lat siedliskiem graów i baronów niemieckich.

Chełwe macki coraz dufniejszych nacjonalistycznych Niemców mają sięgnąć poządlwie nad Bałtyk już nietylko poprzez Gdańsk, ale i poprzez Rygę.

Zrzęta, tendencje podobnego rodzaju nie mogły być dla nikogo nie spodzianką. W niemieckim ruchu nacjonalistycznym oddawna daje się zauważać wielkie zainteresowanie Europą Wschodnią. Hitlerizm wystąpił zdecydowanie przeciwko państwom bałtyckim, którym nie przyznaje prawa niepodległej egzystencji. Politycznym ideałem Niemców wóspółczesnych — jeśli chodzi o te państwa — jest t. zw. „Balland“, jaki w r. 1917 starano się utworzyć podczas okupacji, pragnąc utrzymać Lotwę, Litwę i Estonię pod protektoratem Niemiec.

Prasa lotewska trzeźwo ocenia tego rodzaju niebezpieczeństwo, podkreślając ciekawe fakty, świadczące o próbach gospodarczego uzależnienia Lotwy od Niemiec. Kapitał niemiecki, podniszczony przez wojnę, wywiera w polityce gospodarczej Lotwy bardzo znamienne wpływy. Dość powiedzieć, że na niespełna 100 milionów lotów kapitału obcego, zainwestowanego w przemysł lotewski, przeszło 25 milj. — to kapitał niemiecki. Przyczem cechą charakterystyczną tego kapitału jest dążenie do możliwie szybkich zysków doraznych, nie przynoszących w zasadzie dla państwa lotewskiego żadnych korzyści.

Ostatni artykuł b. ministra spraw zagranicznych Lotwy, obecnego po sta do parlamentu lotewskiego, Celiensa, zamieszczony w „Socialdemokratische“, naczelnym organie lotewskiej socjalnej demokracji, nie wzbudził w Polsce — jak się należało spodziewać — szczególnego zainteresowania *).

Tymczasem ostatnie wynurzenia p. Celiensa są niezmiernie charakterystyczne.

I to z dwóch względów: Po pierwsze: dlatego, że nastąpiły one w okresie, kiedy Lotwa jest specjalnie zaabsorbowana biegiem wypadków w Niemczech i konkretnym niem swego stosunku względem Rosji Sowieckiej.

Po drugie: dlatego, że wynurzenia te wyszły z pod pióra jednego z wybitnych liderów prawego skrzydła socjaldemokratów lotewskich, dotychczas Polsce wiece nieprzyjrzanych.

Na czym operowała się ta nieprzyjazna — trudno orzec. Można jedynie stwierdzić, że wypływała ona z absolutnej nieznajomości warunków politycznych, w jakich się znalazła Polska po odzyskaniu niepodległości.

Tem charakterystyczniejszy jest zwrot obecny.

Jaka jest jednak myśl przewodnia inwencji posła Celiensa?

Jaki jest jego (czyżby tylko jego?) program, jeśli chodzi o układ stosunków politycznych w Europie Wschodniej?

Po odrzuceniu mniej lub więcej efektywnych, pozornie może interesujących, przybudołek architektonicznych — zasadniczą idea autora daje się sprowadzić do następujących przesłanek:

dążenia Niemiec są wyraźnie skierowane przeciwko Polsce, Lotwie Litwie i Estonii.

Polska nie zgodzi się na oddanie Niemcom Pomorza i Śląska nawet za cenę Litwy wraz z Kłajpedą.

ewentualna przegrana Polski w prawdopodobnej wojnie z Niemcami — oznaczałaby koniec niepodległości Lotwy, Litwy i Estonii.

przeciwnictwa między systemem sowieckim w Rosji a reakcją w Niemczech winny doprowadzić do poważnych zawiązań, które czynią możliwą wojnę interwencyjną —

że wobec powyższego

obecna sytuacja polityczna na wschodzie Europy wymaga nietylko zawarcia traktatów o nieagresji pomiędzy Rosją Sowiecką, Polską, Lotwą, Litwą i Estonią, ale też — i to przedewszystkiem — nasuwa konieczność podjęcia daleko idącej współpracy tych państw, celem przeciwdziałania się możliwym, agresywno rewizjonistycznym tendencjom Niemiec.

Nie miejsce tu na analizę ile słuszności ma tak zbudowana koncepcja polityczna.

Nie możemy również twierdzić, że artykuł p. Celiensa w „Socialdemokratische“ stanowi o przełomie w ustosunkowaniu się do Polski tego stronnictwa, znajdującego się obecnie w opozycji do rządu premiera Skujenieka, najliczniej reprezentowanego w sejmie.

Chodzi o coś innego, zdaniem naszym nierównie ważniejszego.

W wystąpieniu p. Celiensa znalazł wyraz — według nas, którzy tworzą pracę dla idei polsko-lotewskiego zblżenia podjęli — jeden z najcenniejszych momentów, warunkujących to zblżenie:

przyznanie, że jedynie niepodległość państw bałtyckich, a więc i Polski — Lotwy, jest gwarancją ładu na Wschodzie Europy, jest wałem ochronnym przed rozpazaniem irredentywistyczną papen-hitlerowską Germanią.

Coraz widoczniejszym bowiem się staje, że Niemcy dzisiejsze — to kłębowski sprzecznych, wiece zaognionych, wykluczających się nawzajem prądów i teoryj politycznych, które ostatecznie muszą się wyładować i to na linii najmniejszego oporu. Dlatego też niebezpieczeństwo jest tem większe, im bliżej geograficznie ku Niemcom schodzimy. Rzeczą zrozumiałą jest dalej, że obronić skutecznie przed powtarzanym do znużenia germańskim Drang nach Osten — nie może li tylko zawarcie traktatów o nieagresji. Dalszym etapem winna być czynna współpraca Polski, Lotwy, Litwy i Estonii. Szkoda tylko, że p. Celiens nie rozwinął i nie objaśnił szerzej tego terminu. Nie wskazał na konkretne zagadnienia, mogące służyć za podsta wę do nawiązania tej współpracy, nie sprecyzował, jak sobie tę współpracę wyobraża.

Ze nie jest to rzecz błaha — potwierdza dotychczasowa współpraca państwami bałtyckimi.

Ze ta bezprogramowość się kończy, potwierdzają chociażby ostatnie wynurzenia wspomnianego wyżej lotewskiego męża stanu.

Powiedzieliśmy już w jednej z poprzednich swoich korespondencji, że idea zblżenia państw bałtyckich nie jest idea nową. Obecnie, na marginesie artykułu p. Celiensa, warto przypomnieć sobie co o tem pisał w „Przeglądzie Politycznym“ jeszcze w roku 1915 dr. Alfred Bilmas, jeden z wybitnych publicystów lotewskich, doniadawna szef wydziału prasowego w lotewskim ministerstwie spraw zagranicznych obecnie poseł lotewski w Moskwie.

Omawiając ustosunkowanie się Europy do ewentualnego Związku Państw Bałtyckich, stwierdza on w zakończeniu, że „wszystkie ludy bałtyckie masiały przejść ciężką próbę, jednak zupełnie nasze odrodzenie jest eze nie nastąpiło. Przeszliśmy chrześc miecza i ognia przy narodzinach wolności; miecz i ogień przyniosły nam również zbugę. Jak pięknem było wigilijne spotkanie na zamku w Spale między głową państwa polskie

go prezydentem Wojciechowskim a prezydentem sejmu lotewskiego Weismanisem; obaj byli jeszcze przed kilku dziesiątkami lat politycznymi wygnaniami w Londynie, radząc tam wspólnie z Marszałkiem Piłsudskim nad sposobem przywrócenia swym ojczyznom wolności. Wspomnijmy też na tem miejscu o konferencjach demokratów bałtyckich podczas wojny w Bernie i o obradach polityków bałtyckich w roku 1915 w Budapeszcie, odbywanych z inicjatywą gen. J. Hallera. Niech i te piękne, może zresztą zbyt intymne, momenty z historii związku państw bałtyckich zostaną tu również zanotowane, wzmacniając w nas wszystkich tę tak ważną myśl polityczną, że idea Związku państw bałtyckich stanowi coś istotnie narodowego, a zatem jest podporą naszej wolności, a równocześnie zabezpieczeniem młodych bałtyckich demokracji ludowych, które tworzą właściwą podstawę naszego odrodzonego życia“.

M. Miż-Miszyn.

* * *

Powyższa korespondencja naszego ryskiego współpracownika stanowi ciekawe uzupełnienie artykułu wstępnego w niedzielnym numerze Kurjera p. t. „Pozycja Lotwy“.

Ani p. Cielens, ani jego partja nie są wprawdzie dziś u władzy w Lotwie. Ale stosunek do Polski był zawsze dotąd punktem spornym w poglądach lewicowych kół lotewskich i rządzącego dziś obozu. Artykuł p. Celiensa jest ważnym, ponieważ wskazuje, że nawet najbardziej dotąd oporny względem idei zblżenia i współpracy polsko-lotewskiej wpływowy polityk przynosił się o jej konieczności wobec rosnącej agresywności niemieckiego nacjonalizmu. Symptom ten, nawet niezależnie od wyniku polemiki pomiędzy p. Cielensem a p. Mendersem wart jest podkreślenia. (Red.)

Zwycięcy lotnicy u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dnia 2 b. m. przyjął Pan Prezydent Rzeczypospolitej na Zamku Warszawskim polskich uczestników międzynarodowych zawodów samolotów turystycznych z zwycięzko por. Żwirko na czele. Obecni byli również wybitni przedstawiciele lotnictwa cywilnego i wojskowego.

Na ilustracji naszej widzimy Pana Prezydenta w otoczeniu lotników. W pierwszym rzędzie stoją (od lewej): st. sierż. Kosinek, inż. Wigura, kpt. Bajon, por. Żwirko, Pan Prezydent R. P., inż. Miszta, pil. Karpiński, inż. Wędrzychowski, st. sierżant Pokrzywka i p. Tałowski. W drugim rzędzie: mjr. Wojdyga, dyr. Filipowicz, wiceminister komunikacji Czapski, kpt. Gedgow, szef departamentu aeronautyki M. S. Wojsk. pil. Rayski, inż. Drzewiecki, inż. Dąbrowski, inż. Grzeszczyk i mech. Balcerzak.

PARYŻ. 5.9. (Pat) — Korespondent „Echo de Paris“ donosi z Londynu, że obserwują tu z żywym zaniepokojeniem rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie. Panuje przekonanie, że Japonja wkroczy w niedługim czasie do Chin Północnych. W obecnej chwili Japończycy zakładają w Port Artur morską bazę militarną, co pozwoli im bronić wybrzeża Mandżurji oraz oprzeć o nie swoje operacje militarne z armją gen. Czang-Sung Lianga.

W przewidywaniu możliwości nieprzebytego stanowiska Sowietów Japończycy mają zamiar zdobyć Chabarowsk i w ten sposób przecięć po

Zmiany w rządzie.

Ustąpienie ministrów skarbu i komunikacji.

Teke skarbu objął min. Zawadzki, kierownikiem m'n. komunikacji został inż. Butkiewicz.

WARSZAWA. 5.9. (Pat) — DNIA 5 WRZEŚNIA P. MINISTER SKARBU JAN PIŁSUDSKI I MINISTER KOMUNIKACJI INŻ. ALFONS KUEHN ZGŁOSILI NA RĘCE PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ PROŚBY O ZWOLNIENIE ICH Z ZAJMOWANYCH URZĘDÓW.

PAN PREZYDENT PRZYJĄŁ ZGŁOSZONE DYMISJE I JEDNO CZĘŚNIE ZAMIANOWAŁ P. PROF. WŁADYSŁAWA MARJANA ZAWADZKIM MINISTREM SKARBU I P. INŻ. MICHAŁA BUTKIEWICZĄ KIEROWNIKIEM MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

DEKRETY NOMINACYJNE PODPISANE ZOSTAŁY PRZEZ PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ W SPALE W DNIU 5 WRZEŚNIA W GODZINACH WIECZORNICH.

Obrady francuskiej rady ministrów nad notą niemiecką.

Stanowisko Francji.

PARYŻ. 5.9. (Pat) — O przebiegu obrad nad notą rozbrojeniową Rzeszy na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów, odbytem pod przewodnictwem prezydenta republiki Lebruna donoszą dodatkowo: Premier Herriot przedstawił w dłuższym referacie połozenie pod względem politycznym, prawnym i technicznym, wytworzone przez tę notę. Premier francuski stanął na stanowisku, że nie może przyjąć na siebie odpowiedzialności za prowadzenie bilateralnych rokowań z Niemcami proponowanych przez Berlin.

Pominąwszy już względy natury politycznej, istniejące traktaty wyklu czają tego rodzaju postępowanie. Rze sza niemiecka dąży do rewizji artykułu 164 traktatu wersalskiego, w którym jest powiedziane, że Niemcy zo

bowiązują się ograniczyć swoje zbrojenia w myśl postanowień II-go aneksu i klauzuli militarnych traktatu wersalskiego, według których wszelkie zmiany mogą być przeprowadzone tylko przez Radę Ligi Narodów, do decyzji której Niemcy zobowiązują się ściśle stosować.

W ten sposób mocarstwa, reprezentowane w Radzie Ligi, muszą poznać treść noty niemieckiej, co do której Francja nie ma prawa powzięcia żadnej decyzji. Z drugiej strony pakt o zaufaniu, podpisany w lipcu br. zmu sza Niemcy do przedstawienia swych żądań wszystkim sygnatariuszom paktu. Wreszcie również konferencja rozbrojeniowa kompetentna jest w rozpatrzeniu noty Rzeszy. Wyhodując z tego założenia premier Herriot — jak już donosiliśmy — postanowił przedłożyć memorandum niemieckie wszystkim zainteresowanym państwom, z prośbą o zajęcie stanowiska. Rząd francuski uznał za stosowne zasięgnięć w tej sprawie również opinii Waszyngtonu.

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA. 5. IX. (Pat). W dn. 5 bm. pod przewodnictwem p. prezesa Rady Ministrów Aleksandra Prystora odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym rozpatrzono i uchwalono szereg projektów rozporządzeń Pana Prezydenta z mocą ustawy. Między innymi Rada Ministrów przyjęła następujące projekty rozporządzeń: o ustroju adwokatury, w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o ochotniczych lotach ćwiczebnych, o służbie wojskowej podoficerów i szeregowych oraz w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 7 marca 1928 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych marynar ki wojennej. Ponadto Rada Ministrów powzięła uchwałę o tymczasowym stosowaniu protokołu dodatkowego do konwencji handlowej francusko-polskiej z dn. 24 kwietnia 1929 r. oraz załatwiła sprawy bieżące.

Powrót wicemin. Becka.

Wiceminister Beck powrócił wczoraj z urlopu wycieczkowego i objął urzędowanie.

Wiceminister Beck przyjęty został wczoraj przez premiera Prystora.

W IADOMOŚCI z KOWNA

Niegrzeczny p. Gabrys

„Lietuvos Aidas“ (196) pisze: „Niejednokrotnie już wskazywało się na emigrant Gabrysa. Zwłaszcza wiele szkody przy niósł Gabrys w Hadze, ponizając w swych „listach“ autorytet Trybunału Haskiego. W tej sprawie poseł Sidziukasowski oświadczył co następuje: Akcja Gabrysa w Hadze przyniosła mu wiele przykrości zarówno agentowi rządu litewskiemu, jak sędzi narodowemu. Z powodu niefortunnnych kroków Gabrysa objął musiel się tłumaczyć, że rząd i naród litewski nie mogą być odpowiedzialni za świństwa poszczególnych osób. Uwlażałoby powadze Trybunału Haskiego, gdyby się wdał w polemikę z Gabrysem. Dziwić się należy, że znalazł się w Litwie organ prasowy, które za mieszczają listy Gabrysa“.

Ilość wiz wjazdowych do Litwy w 1931 roku.

Według obliczeń Departamentu Ochrony Obywatelskiej w 1931 r. w wszystkich odnośnych urzędach litewskich w Litwie i zagranicą wydano ogółem obcokrajowcom 56.567 wiz wjazdowych, za które uzyskano 912.541 lit. W tej liczbie 32.168 wiz wydano w litewskich poselstwach i konsulatach w zachodniej Europie i 14.274 w samej Litwie. Najwięcej wiz (14.982) wydano obywatelom Niemiec. Obywa teliem Polski w roku ub. wydano 737 wiz.

W ciągu I półrocza rb. 1.641 osób otrzymało obywatelstwo litewskie. Obecnie w całej Litwie zamieszkuje jeszcze bez obywatelstwa 10.107 osób (7.592 w r. ub.). Ogółem obecnie należy się w Litwie około 14.748 obcokrajowców (17.237 w r. ub.), w tem większość (3.147) stanowią obywatele Niemiec i optantów niemieckich jest 1.370.

Zwolnienie z więzienia prof. Dawidajisa.

30 sierpnia został zwolniony z więzienia marjampolskiego przywódca Federacji Pracy prof. Dawidajis. Za przeciwstawienie wystąpienia na zjeździe pavarasirinków na początku lipca komendant m. Marjampola skazał prof. Dawidajisa na 3 miesiące więzienia. Prof. Dawidajis odsiedział półtora mies.

Depesza polskiej ekspedycji polarnej do Pana Prezydenta Rzplitej.

WARSZAWA. 5.9. (Pat) — Polska ekspedycja polarna nadesłała na ręce Pana Prezydenta Rzeczypospolitej depeszę z Tromsøe. Depesza brzmi:

Polska ekspedycja polarna przesyła Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej z okazji rozpoczęcia badań naukowych na wyspie Niedźwiedziej, wyrazy czci i holdu.

Nadanie złotego Krzyża Zasługi por. Żwirce i inż. Wigurze.

WARSZAWA. 5.9. (Pat) — Zarządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 sierpnia nadano złoty krzyż zasługi porucznikowi pilota w Franciszkowi Żwirce oraz inż. Stanisławowi Wigurze, konstruktorowi warsztatów doświadczalnych na Okęciu.

Pogrzeb ś. p. płk. Rozwadowskiego.

WARSZAWA. 5.9. (Pat) — W dniu 5 b. m. o godz. 10 po nabożeństwie za łobnem w kościele garnizonowym odbył się pogrzeb pułkownika Feliksa Rozwadowskiego, kierownika remontu koni w Ministerstwie Spraw Wojskowych. W żałobnej uroczystości wzięli udział wiceministrowie spraw wojskowych gen. dywizji Fabrycy oraz gen. Składkowski, delegaci poszczególnych departamentów ministerstwa, przyjaciele i koledzy zmarłego.

B. wicemin. Świątkowski — pisarzem hipotecznym.

Wiceminister sprawiedliwości p. Mieczysław Świątkowski, który pozostawał do dnia 31 sierpnia rb. w stanie nieczynnym — przeniesiony został z dniem 1 września rb. w stały stan spoczynku i mianowany pisarzem hipotecznym przy sądzie grodzkim w Łodzi.

Londyn zaniepokojony wypadkami na Dalekim Wschodzie.

Łączenie między Sowietami i Syberją a prowincjami nadmorskimi. Ze względu jednak na panującą tam bę dą mogły być ukończone przed zimą.

W Londynie obawiają się, ażeby postępowanie Japonji nie wywołało konfliktu ze Stanami Zjednoczonymi. Naogół co do Sowietów, to zebrane przez korespondenta informacje są sprzeczne. Jedni twierdzą, że mogą one wystąpić przeciw Japonji, inni wspominają o tajnym układzie, zawar tym między Sowietami a Japonją.

Oświadczenie Stimsona o niepodobieństwie zachowania neutralności wobec państw agresywnych wywołano

jest w londyńskich sferach politycznych za wiece doniosłe. Poza tem Stany Zjednoczone zaznaczają, że o ile Japonja naruszy pakt Kelloga lub pakt 9 mocarstw, określający zasadę integralności terytorjalnej Chin, wszy stkie traktaty morskie zostaną auto matycznie anulowane. W tym wypad ku Waszyngton miałby zupełną swobodę powiększenia swych zbrojeń na morzu. Jest to sprawa, jak zaznacza korespondent, która przedewszystkiem napawa troską gabinetu angielskiego.

Koła miarodajne londyńskie niepokoją się, że postępowanie Japonji może doprowadzić do konfliktu. W tym

od 6 KAPELUSZE elegancje, modne — duży wybór — E. MIESZKOWSKI Wilno, Mickiewicza 22

* Autor nie mógł jeszcze znać treści artykułu w niedzielnym numerze naszego pisma p. t. „Pozycja Lotwy“ (przyj. red.)

Sytuacja międzynarodowa Polski jest dobra.

Rozmowa z ministrem spraw zagranicznych p. Augustem Zaleskim.

Współpracownik Agencji „Iskra” odbył dłuższą rozmowę z ministrem spraw zagranicznych...

PAKT O NIEAGRESJI Z Z. S. R. R.

Rozmowa obracała się wokół wydarzeń z dziedziny polityki międzynarodowej...

Opinia publiczna — rozpoczął rozmowę nasz współpracownik — o ile dobrze się orientuje w jeje nastrojach...

Rokowania o pakt o nieagresji ze Związkiem Republiki Rad — odpowiedział minister Zaleski...

To są fantazje! — energicznie zaprzeczył minister Zaleski. — Wycieczka ministra Becka miała charakter czysto turystyczny...

Obie te kwestie nie były łatwe do rozstrzygnięcia i przypuszczam, że mogę śmiało powiedzieć...

Pakt o nieagresji ma być dopełnieniem przez umowę konyulacyjną. Mam nadzieję, że niezapadły prace...

Samo przez się rozumie się — mówi minister Zaleski — iż wszystkie prace nad doprowadzeniem do skutku...

POLSKA—FRANCJA—RUMUNJA. W związku z tematem paktu o nieagresji...

Co do wielkiej ekonomicznej konferencji światowej, trudno przewidzieć, kiedy odbyć się ona może. Przepuszczam...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

W NIEMCZECH.

Plenarne posiedzenie Reichstagu 12 b. m. Na porządku dziennym deklaracja programowa rządu.

BERLIN, 5. IX. (Pat). Półoficjalna korespondencja parlamentarna donosi że Reichstag zwołany na 12 b. m. Prezydent Hindenburg powróci w sobotę do Berlina...

Stahlhelm ślubuje Hindenburgowi wierność.

BERLIN, 5. IX. (Pat). Z okazji zlotu stahlhelmowców kierownictwo Stahlhelmu wystosowało do prezydenta Hindenburga depeszę...

„Rozporządzenia prezydenta Rzeszy dla ożywienia gospodarki“.

BERLIN, 5. IX. (Pat). Prezydent Hindenburg podpisał wczoraj w Neu deek dekret, zapowiedziany przez kanclerza Papena...

Część I pod tyt. „Odciążenie gospodarki“, zawiera kardynalne punkty programu /gospodarczo finansowego rządu/...

Część II dekretu zawiera zarządzenia w zakresie polityki społecznej i upoważnia rząd Rzeszy do przeprowadzenia pewnych zmian w ustawodawstwie...

Część III dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część IV dekretu przewiduje zarządzenia w zakresie polityki skarbowej i przedłuża pobieranie podatku kryzysowego do końca r. b.

Bezpośrednio po ogłoszeniu dekretu rząd Rzeszy wyda rozporządzenie wykonawcze.

Część V dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część VI dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część VII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część VIII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część IX dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część X dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XI dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XIII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XIV dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XV dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XVI dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XVII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XVIII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XIX dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XX dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XXI dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XXII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XXIII dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Część XXIV dekretu zawiera upoważnienia kredytowe dla rządu, m. in. do wyasygnowania 50 milionów mk. na rzecz terenów pogranicznych...

Konferencja w Stresie otwarta.

STRESA, 5.9. (Pat). Odbyło się tu w poniedziałek dn. 5 b. m. uroczyste otwarcie międzynarodowej konferencji w sprawie finansowo-gospodarczej odbudowy Europy Środkowej i

Wschodniej. Otwarcia konferencji, w której reprezentowanych jest 15 państw, dokonał przewodniczący delegacji francuskiej Georges Bonnet.

Na Dalekim Wschodzie. Ostatni przez wielkich wodzów chińskich gen. Czang-Sun-Czang zamordowany.

PARYŻ, 5. IX. (Pat). Wczoraj w Tsi-Nan-Fen zamordowany został ostatni z wielkich wodzów chińskich gen. Czang Sun Czang w chwili gdy wsiadł do pociągu, udając się do Pekinu. Gen. zęgnął się właśnie na dworcu...

czu ze swymi przyjaciółmi, gdy z odległości kilkunastu kroków dwóch młodych Chińczyków dało dwa strzały. Jedna kula ugodziła śmiertelnie generała, druga jego sekretarza.

Okropne skutki powodzi.

2 miliony ofiar. Zniszczone zasiewy. Wobawie cholery.

PARYŻ, 5. IX. (Pat). Cała strefa sieci wodnej rzek Nonni, Sungari, Li am Ho i Uł Jan, między Charbinem, Ciekikarem i Tao Nanem poddana została inspekcji przez specjalne oddziały lotnicze. Pierwsze rezultaty tej inspekcji wskazują zastraszający stan rzeczy. W północnej Mandżurji około miliona osób pozbawionych jest dachu nad głową...

urzędowego oszacowania, powódź zniszczyła połowę produkcji rolnej, przy znaczonej na eksport z Mandżurji.

Również uległa zniszczeniu czwarta część produkcji soli. Ludność obawia się wybuchu epidemii cholery. Nado miar złego szerzy się w coraz większych rozmiarach bandytyzm. Wsie i miasta, dotknięte powodzią, bronią się przed bandytami wszelkimi sposobami, jak up. Charbin otoczony jest drutem kolczastym, przez który stałe przechodzi prąd elektryczny.

Echa afery masowego sterylizowania mężczyzn.

Samobójstwo głównego operatora.

WIEDEN 5.9. (Pat) — W związku z aferą masowego sterylizowania mężczyzn popełnił w Gracu samobójstwo przez zacięcie nożem 33letni student medycyny Rumun Konstanty Berson. Policja odwołała samobójcę do szpitala, gdzie czynione są wysiłki utrzymania go przy życiu.

sona byli przeważnie anarchiści. Berson przyznał się, że operacje dokonywane były w nie higienicznych warunkach.

Wczoraj policja wiedeńska aresztowała przywódcę anarchosyndykalistów Rudolfa Grossmanna, który występował pod pseudonimem Piotra Ramusa. Grossmann rozwijał propagandę na wielką skalę. Od każdego operowanego otrzymywał Grossmann — jak twierdzi „Sonn und Montagsztg.“ — połowę honorarium, t. j. 40 sztyngów. W Gracu policja odkryła wczoraj 3 pokątne kliniki.

Po amerykańsku.

CHICAGO, 5. IX. (Pat). 8 gangsterów wdarło się do gmachu depozytów bankowych. Złodziejstwo udało się sterylizować 1 urzędników których przetrzymali przez 14 godzin w zamknięciu, sami zaś, nie śpiesząc...

się otworzył 350 schowków i opróżniony ze zbiegli. Wartość skradzionych przedmiotów szacują na przeszło 25.000 dolarów. Złodziejstwo posiadali rekawiczki by zapobiec rozpoznaniu odcisków palców.

Zderzenie się tramwaju... z samolotem.

MEDJOLAN, 5.9. (Pat) — Samolot cywilny, pilotowany przez inż. Pessi, zaraz po odlocie z lotniska Chinisello, naskutkiem wadliwego funkcjonowania silnika wpadł w korkociąg i runął na ulicę, tuż przed tramwajem.

który, mimo użycia hamulców, uderzył w samolot całą siłą rozpędu. Pilot odniósł ciężkie obrażenia, dwaj pasażerowie tramwaju są leżaj poranieni.

Nowy dyrektor Państwowego Monopoli Spirytusowego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 1 września r. b. mianował dyrektora departamentu akcyz i monopolu w ministerstwie Skarbu Juliana Skulskiego, dyrektorem Państwowego Monopoli Spirytusowego.

„Gdańsk powinien stać się narodem - socjalistycznym“.

GDANŃSK, 5.9. (Pat) — Sobotnie pogłoski o mającym nastąpić przejściu narodowych socjalistów do opozycji, doprowadzając w ostatnim wyroku do rozwiązania sejmu i nowych wyborów, dziś znajdują swe potwierdzenie. W specjalnym wydaniu „Der Forposten“ z dnia dzisiejszego wyrukowany został artykuł Foerstera, uzaśnający stanowisko stronnictwa wobec obecnego senatu i wysuwający daleko idące żądania wprowadzenia oszczędności w wydatkach. Żądania te, wybitnie demagogiczne, bardzo są zbliżone do wielokrotnie wysuwanych żądań socjalistów gdańskich. Na żądania te, jak oświadcza Foerster senat nie dał wyraźnej odpowiedzi, wobec czego stronnictwo jego do magi się w uzyskaniu zgody Hitlera nowych wyborów do 104 pod hasłem: „Gdańsk powinien stać się narodem socjalistycznym“.

Z Rosji Sowieckiej.

Opiakany stan zbiorów. Moskwa, 5.9. (Pat) — Według raportów z dnia 1 września, zebrano dotychczas w ZSRR. plony na obszarze 64.6 milionów ha wobec 71.6 milionów ha w roku ubiegłym o tej samej porze. Ziarno zaczyna się już sypać. Szczególnie źle wygląda sytuacja w domenach państwowych, gdzie zebrano dotąd 61,1 proc. zaszanego obszaru.

Popierajcie Przemysł Krajowy

cielulka i innych zwierząt wodnych i lądowych. Domowe, wonne kmińki lub cytryna wódeczki, krajaż, kopistości znikają jak śnieg na stołcu, kolejno torty przedziwne smaku pełne konfitur i orzechów znajdujących się wśród biesiadujących. Koło kuchni biesiaduje ze 12 osób służby, a „pojazdy“ tworzą obraz istnego kiersmasu. Nagle okrzyki: „Patrzcie, patrzcie, jak pięknie“. Na Wilji płynie ognista trawata z żagletem z płomieni, snując daleko ogon ognia za sobą, popychana przez majacejace w czerwieni żaru postacie.

by wystraszyć leśne nieboraki, tyle słów i paktów, tyle wynalazków i mądrości. I oto, modlimy się znów, odzgniewując się od Teutona, a tamci od Lachów się bronia...

Sumie przez ciemne wody zstawałają za sobą zapach smolnego dymu i błękitno-ponosowe wypryski jezo ry i wieszcy plomieni. Oklaski, wracają wżyszy do lodów i herbaty, szukają filizanek w zmiroku, pod tajemniczymi światłkami lampek i lampjonów.

Misterjum pod jodłami ciągnie się dalej, przy migotliwym świetle smolnych szczap. Z za drzewa wylania się wysoki, ciemny, zakapturzony mnich, z pochodnią; władczym gestem zalewa święty pogański ogień, wianki ru ciane rozrzuca, pogański dzwona kloni się zrozpaczona ku dymiącejmu ogniskuu... Leśne bóstwa umykają przerażone.

Jeszcze program nie wyczerpany: oto zapraszają do „świętego gaju“, pogański tam się ma odbyć obrządek: pod zwisającymi konarami jodeł, na pniu, pali się odwieczny Znicz, piękna Waładłotka, kłęcząc w białej szacie i zielonym wianeczku na rozpuszczonych jasnym włosach rzucza żywicę i kwiaty w ofierze. Leśny bożek, jakiś litewski Pan, nogi okrojęny zieliskiem, skacze wkoło; jesteśmy o kilkadziesiąt lat wstecz, tak przeciwieństwo się tu dzieje, ono czasu, kiedy nasi przodkowie tycy, co tu ze śmiechem patrzają na zabawę młodzieży, przycho dził do borów podwileńskich składając ufnie ofiarę bogom litewskim, by chronili od najazdu Teutonów... i Lachów... Tyle wieków upłynęło, tyle krwi, tyle wody święconej, co bożęta leśne wynała, tyle odlano dzwonów,

A za chwilę kapłanka i mnich, leśny bożek i wajdelatki, tańczą przy dźwiękach gramofonu najnowsze rumbę, tanga i inne przeboje sezonu, w przetworzeniu we współczesną, rozabawioną, ubraną po sportowemu i w kwiecie sukienki młodzieży, krecają się w łagodnym skombinowanym świetle różnokolorowych lampjonów i cały dom jaśnieje jak bukiet, jak kłab kwiatów, przez wszystkie okna słycać głosy i muzykę. Ganki obsiadły gromady, kółka i kółeczka, gwarząc tak długo, aż księżyc zakwilił ciekawską głową, ukazując lysinę z za boru i przy okrzykach zwolowania się, wrzaskach pożegnanych i śmiechach ze wszystkiego, oraz owacjących na cześć gościnnej Dziedziczki, powozami, autami i piechotą powędrowali w ciemną nadwileńską noc goście i letnicy, raz poraz wzdychający, że na tak piękny wrzesień trzeba wracać do miasta! Zebądź dłuższe dali wakacje, żeby jeszcze w lesie, jeszcze na wodzie, jeszcze na polu pohulać!... Pochodzić, pokrzytać swobodnie!...

SYTUACJA JEST DOBRA.

Na zakończenie rozmowy wypowiedział się minister Zaleski na temat obecnej sytuacji międzynarodowej Polski.

Ogólnie biorąc — uważam, że sytuacja Polski na terenie międzynarodowym jest dobra, a to dzięki naszej bardzo ostrożnej polityce finansowej, która pozwoliła nam uniknąć reglamentacji dewiz i ogłoszenia moratorium dla wyplat międzynarodowych.

Pozatem, nasza wytrwała praca nad umocnieniem pokoju również znajduje szerokie zrozumienie. Za całą stanowczością mogę stwierdzić, że jeśli dalej postępować będziemy po tej drodze, sytuacja nasza nie tylko będzie utrzymana, ale i wzmocniona.

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

Ważnym elementem konferencji światowej, gdzie doszło do porozumienia co do głównych linii wytycznych...

NIEDZIELA NA WSI.

Pogoda „Pokuśliwa“ odrywa roz wydrzonego wakacjami człowieka od obowiązkowych zajęć, rozwałęszana myśl nie może się skupić, a pierwotne instynkty, kult wody i słońca, objaty w gronie przyjaciół, rozleniwienie słoneczne ogarnia i paraliżuje trening zawodowy. A już gdy nadchodzi so bota, „kończówka“, ukochana przez mieszczuchów... zęgnaj garbaty, bułkowaty, koszlawy bruczku wileński ze wszystkimi przyległościami: prowizorycznym asfalem i nieudany klinierem! Człowiek musi wyjechać, musi na wieś, musi do lasu. Wmawia sobie, że nie wytrzyma, i nie oglądając się na tych, co znów „muszą“ wytrzymać i nawet wytrzymali całe upalne lato, ogląda się na życzyliwych przyjaciół i zaproszenia.

siądiesz na mchu puszystym, na wznak, nosem w górę, obłoki, jak piana białe, płyną chyżo po bezkresnym błękitnie. Po chwili wszystko odplywa razem z niemi, mijają, wszystko się wydaje niewywarłe gniewu lub troski. Jest, było, minęło, będzie znów, jest, znów minęło, i tak przechodzi ca ły świat jak jakiś film potwornie wielki, a przecież tak znikomiy! Jednak trzeba przypomnieć sobie, że się gdzieś idzie, że się jest w jakichś ramach rzeczywistości. Więc poszukaw szych bruznic od których czerwienią się mchy, znów przebiega się drożyny leśne, i zakurzone drogi polne, aż szeczekanie przyjazne znajomych piesków i okrzyki powitalne przyjaciół, zajmują dojście do miejsca chwilowego przeznaczenia.

I jedzie. Już sam pociąg jest miły i życzyliwy, ludzie wydają się równie zadowoleni; w całej swej istocie człek czuje usposobienie z przed... pół wieku, kiedy był młody i jechał na wakacje, albo na niedzielną, mniej wiecej zaszłoną wycieczkę, z zabawami. A bo też i okolice Wilna to jedna pokusa do wyjazdów i spacerów. Wyśiądziesz czelku na którejś stacyjce, w tę czy w inną stronę, zanurzysz się wnet w wonny, sosnowy las, tu złoty piaseczek, tu pole, tam łąeczka zielona, ówdzie rojstek nie grząski w tym roku. Z za drzew Wilja przebyłska, sunie sobie krokiem zwymym przez lesiste obszary, wstrząsają kwitną jak co roku, liljowo, a zdaje się że nigdy nie były tak piękne i nigdy tyle na nich pszczoł nie śpiewało swej cichej, miódnej, pracowitej piosenki. Przy-

wieczorem, u oknaźmiejzonej dziedzi czki tajna i ważna narada, sztab żeń ski i męski stoi na baczności: „Pan! dziedziczko, dek żesz będzie ten cieluk będzi, tylko że jeszcze nie zakrojo ny“. „Bój się Boga, Bohuszewicz, przecie to już dziesiąta kiedyś one zrobią wszystko na jutro, czy całą noc mają nie spać?“. „Nic, Pani dziedziczko, pośpijcie, on nie mog jego zakroie bo musiał truna dla szwagierki robić, ale już kończy, coż zrobisz, przeciw śmierci? Zaraz on i przywiezie cieluka, jak widzisz będzi“.

Jak tam było, o tem tylko księżyc cowa noc, przesycona zapachem niko tiany i żywicą boru odpowiedzieć mogła, raneł zastal ubikacje domowe pełne po brzezi smakołykami godne mi homerowskich bohaterów co do ilości, a wyszukanych podniebień co do jakości. „Zakrojony“ wieczorkiem cieluku, zamienił się w rozmaite pie czenie i salatki z majonezem i jarzynami, a napęczniała i leniwie oblizu jąca długi pysk wspaniała wileczyca Aza, była jawnem świadectwem że i ona nie próżnowała tej nocy, oczyszczając podwórkę z niepotrzebnych kości. Ot. zdaje się cieluczek? Stworzenie głupawe, a ilu bliżnim robi swą niewinną śmiercią przyjemność.

Raneł wstaje tak cudowny jakby wiedział że to niedziela. Nim nadejdzie pora nabożeństwa oddajemy się pogańskiej rozkoszy plaży i kąpieli, potem łódkami ku widniejącemu kościolowi na wzgórkę, pomiędzy drzewami, opodal promu. Słońce dzwoni na Summe, słońce gra na Podniesieniu, słońce śpiewa Suplikacje i iluminuje Ofiarę Chrystusową pięknie, niż największe żyrandole. W pozbanionym bogatych ozdób wiejskim ko

ściele bliżej się każdy czuje nauki Chrystusa i mniej rażą sprzeczności słyszanych słów Ewangelji z tem, co się zwykle dzieje wśród chrześcijan po wyjściu ze świątyni.

Radoby jest powrót z prądem rzeki i wesole dalsze przygotowania. Obiad nie jest dziś rzeczą ważną, mimo że apetyty niedzielne nie ustępują intensywności innym dniom tygodnia. Oczekiwani goście zaczynają się zjeżdżać.auta, bryczki i kałamaszki, wysypują gromady dorosłych i dzieci. stłoczonych ciasno w wiehikułach powojennych. A każdy przy bywający zapewnia gościnną gospodynię, że to jeszcze nie... „Tamci jadą jeszcze i idą“. Tamtych jest coraz więcej. Wreszcie, z dala, na skraju lasu, wylania się gromada kolorowa, tłum jak na odpust, gwarny i śpiewający. Jakaż ma twarz pani dziedziczka na taki widok, na który najmężniejsze serce gospodyni zażreć musi, bo czem rzesze nakarmić? Rozmiary cielulka są wszak ograniczone, a roz mnożyć go bez cudu niesposób. Pani dziedziczka ma wyraz twarzy rozradowany i pogodny, cieszy się że będzie komu ocenić prace kulinarne niewieściego sztabu, i z ufnością spo gląda w zbliżające się tłumy. Po poświęceniu ładnego i wygodnego domu nad Wilją, w otoczeniu starych, pięknych sosen wszyscy ruszają zająć stoły przygotowane na tarasie, nad błękitniacą w zapadającym mroku rzeką. Jest 52 osoby, liczba jak na powojenne przyjęcie bardzo okazała, gwar i weselość wśród starych i młodych panuje ogólna. Nad ciasnno zesumnieci głowami jada półmiski Kopia stó naładowane przetworami z owego

Wtorek 6 Wrzesień. Dziś: Rozalija. Jutro: Wawrzyńca. Wschód słońca - 5.4 m. 34. Zachód - 5.5 n. 59.

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U.S.B. w Wilnie z dnia 5/IX - 1932 roku. Ciśnienie średnie w milimetrach: 760. Temperatura średnia: +15°C.

OSOBISTA. Dyrektor Kolei Państwowych inż. p. Kazimierz Falkowski wyjechał w dniu 3 b. m. do Warszawy w sprawach służbowych na kilka dni.

URZĘDOWA. Wyjazd p. Wojewody na inspekcję. W poniedziałek dnia 5 b. m. p. Wojewoda Z. Bezkowicz wyjechał na kilkudniową inspekcję powiatu brasławskiego.

MIEJSKA. Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej. Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej po skończonych ferjach letnich odbędzie się 6 października r. b.

ROZNE. Studium Baletu L. Sawinej Dolskiej. Studium artystyki baletu p. Sawinej Dolskiej otwarte w dawnym lokalu (ul. Mickiewicza Nr. 22 m. 45).

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ. Miesięczne zebranie delegatów Związku Cechów odbędzie się dnia 6 września o godz. 3 w lokalu Bakszta 1.

GOSPODARCZA. Protesty wekslowe. W miesiącu sierpniu na terenie m. Wilna zaprotowano 1145 weksli na ogólną sumę 1235348 zł.

Z KOLEI. Przesyłki towarowe. Na skutek starań sfer przemysłowo-handlowych władze kolejowe skreśliły dwie pierw...

WIRGIL MARKHAM. DJABEŁ KUSI. (THE DEVIL DRIVES). Powieść amerykańska. Przekład autoryzowany z angielskiego.

Wielki park miejski - na martwym punkcie. Sprawa połączenia ogrodów miejskich z tak zwaną Altarią w b. roku jest już nieaktualna, bowiem Magistrat, który obiecywał roboty zakończyć przy połączeniu trzech ogrodów z Altarią w jeden duży park miejski w roku 1933, prawie ich nie zapoczątkował.

ROZNE. Studium Baletu L. Sawinej Dolskiej. Studium artystyki baletu p. Sawinej Dolskiej otwarte w dawnym lokalu (ul. Mickiewicza Nr. 22 m. 45).

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ. Miesięczne zebranie delegatów Związku Cechów odbędzie się dnia 6 września o godz. 3 w lokalu Bakszta 1.

GOSPODARCZA. Protesty wekslowe. W miesiącu sierpniu na terenie m. Wilna zaprotowano 1145 weksli na ogólną sumę 1235348 zł.

Z KOLEI. Przesyłki towarowe. Na skutek starań sfer przemysłowo-handlowych władze kolejowe skreśliły dwie pierw...

WIRGIL MARKHAM. DJABEŁ KUSI. (THE DEVIL DRIVES). Powieść amerykańska. Przekład autoryzowany z angielskiego.

Wielki park miejski - na martwym punkcie. Sprawa połączenia ogrodów miejskich z tak zwaną Altarią w b. roku jest już nieaktualna, bowiem Magistrat, który obiecywał roboty zakończyć przy połączeniu trzech ogrodów z Altarią w jeden duży park miejski w roku 1933, prawie ich nie zapoczątkował.

ROZNE. Studium Baletu L. Sawinej Dolskiej. Studium artystyki baletu p. Sawinej Dolskiej otwarte w dawnym lokalu (ul. Mickiewicza Nr. 22 m. 45).

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ. Miesięczne zebranie delegatów Związku Cechów odbędzie się dnia 6 września o godz. 3 w lokalu Bakszta 1.

GOSPODARCZA. Protesty wekslowe. W miesiącu sierpniu na terenie m. Wilna zaprotowano 1145 weksli na ogólną sumę 1235348 zł.

Z KOLEI. Przesyłki towarowe. Na skutek starań sfer przemysłowo-handlowych władze kolejowe skreśliły dwie pierw...

Z Izby Rzemieślniczej w Wilnie.

Rzemieślnicy wileńscy protestują przeciwko osiedleniu się bezrobotnych rzemieślników z województwa Poznańskiego na Wileńszczyźnie.

Wiadomość o zamierzonej akcji przesiedlenia bezrobotnych rzemieślników z woj. Poznańskiego do Wileńszczyzny wywołała w Wilnie wielkie niezadowolenie wśród rzemieślników, związków rzemieślniczych i Izby. Wszystkie te organizacje żywo zaprosiły przeciwko nierealnemu projektowi Narodowo-Chrześcijańskiego Zjednoczenia Rzemiosła woj. Poznańskiego.

W związku z tem w dniu wczorajszym zwołane zostało nadzwyczajne posiedzenie Izby Rzemieślniczej, na które przybyli wszyscy przedstawiciele naszego rzemiosła.

Na posiedzeniu tem omawiana była przedewszystkiem sprawa przesiedlenia z górą 1000 bezrobotnych rzemieślników z woj. Poznańskiego. W sprawie tej całe plenum Izby zaprosowało i ogłosiło protest do Ministerstwa Opieki Społecznej w Warszawie.

Wobec wskazywania się, iż w obecnej chwili rzemiosło wileńskie przeżywa ostry kryzys, mnostwo zakładów pracy jest nieczynnych z powodu braku zamówień i pracy.

Rzemieślnicy a sprawa podatku obrotowego. W Izbie Rzemieślniczej omawiana była sprawa powołania specjalnej komisji, złożonej z rzemieślników, która zajęła się sprawą podatku obrotowego.

List do Redakcji. Szanowny Panie Redaktorze. Wobec ukazania się na łamach „Głosu Wileńskiego” w numerze 44 art. pod tytułem „Czy długo tak będzie w Podbrzeziu”...

1) Nieprawdą jest, bym miał zamiar po dać się do dymisji - natomiast prawda jest, że pozostanie na zajmowanym stanowisku burmistrza tak długo aż pozwolą mi na to zdrowie i warunki.

2) Nieprawdą jest, by p. M. Chawkin miał uciec z szeregu radnych widząc upadek do morskiej dyktatury - natomiast prawdą jest, że p. M. Chawkin złożył godność radnego z racji kontynuowania wyższych studiów filologicznych.

3) Nieprawdą jest, bym miał usunąć z magistratu biuro Stowarzyszenia Rezerwistów i b. wojskowych, oraz bym miał być wykluczony z grona członków tegoż Stowarzyszenia - natomiast prawdą jest, że omawiane biuro - jak również i biuro pisania podań te goż Stowarzyszenia nadal znajduje się w Magistracie. Pozatem jest prawdą, że doborowo nie zrezygnowałem z ponownego wyboru mnie na wiceprezesa, oraz że nadal pozostaję członkiem przychylnie ustosunkowanym do tegoż Stowarzyszenia tak jak i wówczas gdy byłem prezesem.

4) Nieprawdą jest, bym w sposób „wszechwładny” zaprzepścił i zadłużył miasto, natomiast prawdą jest, że za czas czterechletniego mego urzędowania na mocy uchwały Rady Miejskiej został nabyty majątek miasta na sumę 422.961,39 zł. Zadłużenie tegoż majątku wynosi 116.174 zł. 11 gr., przeto czy sty majątek stanowi własność miasta w obecnej chwili na 306.787 zł. 28 gr.

W roku zaś budżetowym 1931-32 dał czyste go dochodu 28.917,52 zł. Z sumy tego dochodu po potrąceniu przypadających rat rocznej spłaty pożyczek 10.060 zł. 66 gr. pozostaje miastu czystej nadwyżki na inne cele 18.856 zł. 96 gr. Dowodem zgodności podanych powyżej cyfr może służyć przyjęte przez Radę Miejską sprawozdanie z wykonania budżetu z rok 1931-32, które aż nadto służy jaskrawym dowodem, pozytywnej i celowej pracy Magistratu pod moim przewodnictwem na korzyść miasta.

Raczej przyjąć, panie Redaktorze wyrazi głę bokiego szacunku i poważania. Podbrdzie 3 8. 1932 r.

K. Rożnowski Burmistrz m. Podbrdzia.

„Nasza Dola” nowy zbiór poezji WANDY DOBACZEWSKIEJ wyszedł z drukarni „Lux” i jest do nabycia we wszystkich księgarniach.

Skład główny: księgarnia św. Wojciecha

Wielki. Kino - Teatr HELIOS Wileńska 38, tel. 9-26

Wielki. Kino - Teatr Hollywood Alekiew. 22, tel. 15-28

Dźwiękowe Kino CASINO Wileńska 47, tel. 15-41.

Wielki teatr świetlny PAN d. Wielka 42, tel. 5-28

Parowa fabrycznia, pralnia chemiczna, prasownia i gremplarnia maszynowa „EXPRESS” - Wilno, Wielka 31

Obwieszczenie. Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie 6-go rewiru W. Cichoń, zam. w Wilnie, Wileńskiego 6-19, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9-go września 1932 roku o godz. 10 rano w Wilnie przy ul. Wielkiej 66 (sala Wojewódzkiego) odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Klodeckiego i składających się z pończoch damskich, oszacowanych na sumę 1176 zł 822/VI Komornik sądowy Wł. Cichoń.

Przy przystanku Komun. Autobus, zamiejsciej plac Orzeszkowej, dn. 31X1 r. b. został zgub. portfel skórzany barwy brązowej, zawierający: świad. dojez., odpisy i ułomacz, jedna 4% oblig. inwest., metryka urodz., nom. inspekt. szkoln., matrykuła kursów pedag., oraz książ. dojsk. na imię Szabela Aronowicza. Uczciwego znalazcę uprzejmie proszę o dostarczenie wyżej pomianowanego za wynagrodzeniem p-g adresu: Mickiewicza 11-9, komunikacja Wilno-Narocz.

DUŻY PLAC przy ulicy MŁEJ 5 (Zwierzyniec) sprzedaje się na raty O warunkach dowiedzieć się: ul. WITOLDOWA 55-b, m. 5

SKLEP OBUWIA Wł. Czaplńskiego Wilno, Domicjańska 8, - filja Wielka 13 poleca obuwie na sezon jesienne i zimowy damskie, męskie i dzieciennie. Obuwie wykonane solidnie. Ceny niskie.

APTEKA prowizora farmaceuty Klemensa Monkielewicza w Baranowiczach została przeniesiona do nowego lokalu przy ul. Szeptyckiego Nr. 33 i została urządzona według najnowszych wymagań.

Filja FABRYKI WĘDLIN M. Baranczewicza Nowootwarta przy zbiegu ulic Szeptyckiego i Mickiewicza w Baranowiczach, poleca znane z swej jakości wyroby masarskie i wszelkiego rodzaju wędliny.

Koncesjonowany Zakład Elektrotechniczny J. Miłanowicza m. LIDA, Mackiewicz 14 Wykonuje przewijanie i remont dynamo maszyn i instalacje siły i światła elektrycznej i wszelkie inne roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące. Ładowanie i naprawa akumulatorów. - Roboty solidnie. - Ceny umiarkowane. -

Do wynajęcia lokal przy ul. Wileńskiej 20

Pokój dla uczących się do wynajęcia ul. Subocz 6-3 (róg Wielkiej).

MIESZKANIE 5 pokoi, wygody, dwa balkony, i piętrowy, ul. Pańska 4-3 oglądać 12-2.

Absolwent chemii U. S. B. przygotowany do egzaminów konkursowych na Wydz. Le-karski U. S. B. (Szopena 3 m. 58 (4 p. do 5-jej).

Pianina reperację stroje i wynajmuję - Mickiewicza 37-32, Wiejście z ulicy Cisnej, p. Estko 7702

Najnowsze rekord. arcydzieło humoru, królowie śmiechu PAT I PATACHON jako WYNAJAZDZICY PROCHU Niezwykłe sceny, pobudzające widzów do niebawymych paroksyzmów śmiechu. Nad program: Przepiękna rewja (kolorowa) i tyg. filmowy. Na l-szy s. ceny niższe. Początek o g. 4-jej

DZIŚ! Pierwszy wielki dźwięk. ŻEBRAK STAMBUŁU W rol. gł. najwybitniejsze gwiazdy teatru stołecznego w Konstantynopolu Akcja rozgrywa się w krainie 1601 nocy na tle słynnych pałaców muzeum. Nad program: Dodatkowy dźwiękowy ANONSI W sobotę dn. 10 września uroczyste otwarcie sezonu Najpotężniejsze arcydzieło dźwiękowe reżyserji Turzańskiego ZALOTNY KSIĄŻE z udziałem znakomitej Natalji Kowanko i Mikołaja Kollina.

Dziś! Potężny wspaniały dramat W CIENIU DRAPACZY CHMUR Wepaniała gra, oryginalna wystawa, w rol. gł.: stud. wamp. Myrna Loy oraz Maurien O'Sullivan, Tomasz Melghanen, Hardie Albricht. Nad program: Dodatkowy dźwiękowy FOXA Lot do stratosfery prof. Piccarda i in. Dla młodzieży dozwolone. Ceny od 25 gr. Początek od godz. 4, 6, 8 i 10 w święta od godziny 2-jej.

Nasz repertuar sezonowy składa się z najlepszych dźwiękowców najnowszej produkcji 1932-33 roku JUO OD DZIŚ ukazuje się na naszym ekranie niezmiernie piękna Joan Crawford i stuproc. amant Clark Gable w 100% dźwięk. dram. KOBIECY BEZ PRZYSZŁOŚCI (Życie - piękne i brutalne...) Niezwykłe arcydzieło - porusz w zupełnie nowy sposób dram. zagadn. współczesnej moralności. - Nad program: arcyzbawna kom. dźwięk w 2 akt. LOKOMOTYWA Nr. 1373 oraz najnowszy tyg. PAT. Początek o godz. 4-jej. Na l-szy s. ceny niższe

Przetarg. Wydział opalowy Magistratu m. Wilna ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę około 2500 mtr. drzewa opałowego dla potrzeb instytucji miejskich.

Oferty w zalakowanych kopertach wraz z kaucją w wysokości 500 zł. należy skła dać do g. 11-jej dn. 14 września r. b. Przetarg odbędzie się w tymże dniu 14 IX o godz. 12-jej w południe w Magistracie m. Wilna, pokój 86

Tanio Sprzedam plac 678 sążni kw. Zielona Chatka 27. Informacje Zawalna 16 Sklep Markusa.

Restauracja z wyszkiem wódek do sprzedania Wilno, Zawalna 23

Tanio do sprzedania meble salonowe z czarnego drzewa obite pluszem, 2 lustra, szafy, stół, kanapa, 6 foteli, 2 krzesła i 2 tumbki - Wilno, W. Pohulanka 5, m. 4

Wolne posady: BACZNOŚĆ! inteligencji: studenci, nauczyciele, urzędnicy wysła z druku Kieszonkowa Encyklopedia Popularna - zeszytami po 50 groszy. Miesięczny abonament. Prospekt bezpłatnie w wysła: Kieszonkowa Encyklopedia Popularna, Kraków, Józefów 10. Poszukiwani poważni, sumienni zastępcy wojewódzcy - powiatowi.

DO KOMPLETU SZKOLNEGO prowadzonego według wymagań nowej ustawy szkolnej, przyjęte jeszcze kilkoro dzieci od 7 lat Uniwersytecka 7, m. 6 od 9 rano do 12 pp.

Jezyki obce niemiecki, francuski włoski (konwersacja), oraz klasyczne łacina i grecki. Przygotowywanie do matury i egzaminów w zakresie szkół średn. Lekcyj udzielają rutyn korepetytorzy b. prof. gimn. oraz absolw. U. S. B. Zgłoszenia do Redakcji pod „Egzaminy”.

Grupa studentów przygotowuje do egzaminów z wszystkich przedmiotów w zakresie gimnazjalnym i szkoły technicznej oraz do wstępnych egzaminów konkursowych na politechnikę Mickiewicza 19-31.

JADŁOJAJNIA NADWIŚLAŃSKA wydaje obiady od 55 gr. na maśle. Ludwisarska 4 (obok sali Krejngla)

Akuszorka Smitowska przeprowadziła się na ul. Mickiewicza 4-6 także gabinet kosmetyczny, uszuw zmasażki, brodawki, kursejki i wagner. W. Z. P. 48. 8323

Młoda panna o miłej powierzchowności sumienna i pracowita poszukuje pracy Łaska w oferty nadsyłać do Adm. „Kurjera Wil.” pod „Młoda panna”

B nauczył gimnaz. udziela lekcje i korepetycje w wszystkich przedmiotach w zakresie ośmiu klas gimnaz. Specjalności: polski, fizyka, matematyka. Łaskawe zgłoszenia do Administr. „Kurjera Wileńskiego”

pan powieścić, gdzie bawił autor, pisząc ten wiersz? - Jasna rzecz, panie, że tu idzie o nowoczesnych proków, którzy do starca objawień duchowych ostatniemu stuleciu. - Gdzie oni - grasowali? - Czy wszyscy razem? - Mniej więcej. Powołało ich nie bo, aby siali światło w tym stanie. - W tym stanie? Mów pan dalej! - Krzyknął. - Widzę, że pan wie to, czego chciałem się dowiedzieć. I dowiedziałem się wszystkiego. Jemima nazwiskiem Wilkinson, działała cuda. Siostry Fox, Kate i Margaret, miały pierwszy raz objawienia. Doktor Elisha Kent Kane, sławny (ja o nim nie słyszałem) badacz okolic bieguna północnego, ożenił się z Margaretą bez ślubu. Ojciec Miller miał objawienie, że świat skończy się w roku 1844. Józef nazwiskiem Smith był założycielem sekty Mormanów. Ci wszyscy święci działali przed rokiem 1850 nieadleko od Nowego Jorku, między Rochesterem i Finger Lakes.

(D. c. n.)

Wydawnictwo „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp.

Drukarnia „Znicz”, Wilno, ul. S-to Jańska 1, tel. 3-40.

Redaktor odpowiedzialny Witold Kłiszk.

BIBLIOTEKA w Wilnie.